

UNIwersytet Medyczny

IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU

Katedra i Zakład Immunologii Klinicznej

Kierownik: prof. dr med. Marek Jutel

**Ocena osiągnięcia naukowego oraz dorobku naukowego w związku z
postępowaniem o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego dr
med. Ewie Więsik-Szewczyk prowadzonym w Wojskowym Instytucie
Medycznym w Warszawie**

Ocena wykona w związku powołaniem mnie na członka Komisji-recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne.

Ocena osiągnięcia naukowego:

Cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2b Ustawy.

Tytuł osiągnięcia: „Wrodzone błędy odporności z dominującym niedoborem przeciwciał u osób dorosłych: optymalizacja diagnostyki i leczenia.”

Dr Ewa Więsik-Szewczyk w swoich badaniach zajmuję się głównie charakterystyką kliniczną i określeniem fenotypów chorych dorosłych z IEI z dominującym niedoborem przeciwciał, oceną zapotrzebowania na leczenie substytucyjne immunoglobulinami, jego skuteczności, powikłań oraz sposobów personalizacji leczenia, ze szczególnym uwzględnieniem czasu opóźnienia rozpoznania i leczenia i ich przyczyn, poszukiwaniem biomarkerów pozwalających na ocenę rokowania, skuteczności leczenia, wczesne wykrycie powikłań u pacjentów z niedoborem przeciwciał.

W cyklu prac składających się na osiągnięcie naukowe Dr Ewa Więsik-Szewczyk koncentruje się głównie na zbadaniu cech charakterystycznych i identyfikacji typów osób dorosłych cierpiących na IEI z deficytem przeciwciał. Prace habilitantki skupiają się m.in. na analizie opóźnień w diagnozie oraz ich przyczyn. Ponadto oceniana jest potrzeba stosowania terapii zastępczej immunoglobulinami, jej efektywność, ewentualne powikłania i sposoby dostosowania leczenia do indywidualnych potrzeb pacjentów. Dr Więsik-Szewczyk poszukuje również uniwersalnych biomarkerów umożliwiających prospektywną ocenę rokowania, wczesną ocenę bezpieczeństwa i skuteczności leczenia. wykrycie powikłań u pacjentów dorosłych z IEI.

Na bazie zebranych danych, udokumentowano, że w codziennej praktyce klinicznej osoby dorosłe cierpiące na IEI bardzo często są zdiagnozowane z istotnym opóźnieniem oraz nader często stwierdza się braki w diagnozie. Habilitantka wykazała, że SCIG i fSCIG stają się preferowanymi metodami zastępczej terapii IgG wśród dorosłych. Ponadto dostarczyła dowodów na kliniczną skuteczność spersonalizowanego leczenia fSCIG. Habilitantka po raz pierwszy wykazała, że podczas przechodzenia z terapii IVIG lub konwencjonalnej SCIG, schemat dawkowania powinien być dostosowywany indywidualnie, co umożliwia utrzymanie dobrych efektów terapeutycznych, przy jednoczesnym zmniejszeniu obciążenia dla pacjentów. Bardzo ciekawe badania obejmują ocenę immunologiczną pacjentów z CVID-C oraz SLE. Dr Ewa Więsik-Szewczyk wykazała, że limfopenia jest powszechną cechą u pacjentów, a w grupie CVID-C zaobserwowano także najniższą liczbę komórek NK. Wskazała, że spadek liczby komórek T reg, Th17 i NK charakteryzuje pacjentów z CVID z powikłaniami autoimmunologicznymi. Dodatkowo, różnice w dojrzewaniu komórek B, w tym niska liczba komórek B pamięci IgD-CD27, pomaga w identyfikacji pacjentów z defektem odporności wśród osób z objawami autoimmunizacji. Badania tych biomarkerów mogą znacznie przyczynić się do lepszej diagnostyki zwłaszcza w reumatologii i hematologii zwłaszcza w kontekście terapii pacjentów z cytopenią autoimmunologiczną, uogólnioną, przewlekłą limfadenopatią i splenomegalią. Wczesne rozpoznanie CVID, zwłaszcza przez specjalistów innych dziedzin niż immunologia kliniczna, jest bardzo istotne dla wczesnej, właściwej i skutecznej interwencji.

Najbardziej wartościowe treści obejmują aspekty praktyczne jak ocena niezrealizowanych potrzeb w podstawowej diagnostyce dorosłych pacjentów z pierwotnymi niedoborami

przeciwciał oraz konieczność poprawieni dostępu do wyspecjalizowanych testów immunologicznych, a także edukacji lekarzy różnych specjalności w związku z niemal dwukrotnie dłuższym czasem rozpoznania pierwotnych niedoborów w Polsce w porównaniu z europejską średnią (5 lat). Kolejnym zagadnieniem jest promocja terapii domowej i jej powszechne wdrażanie naszym Kraju oraz identyfikują obszarów wymagających usprawnień w tym potrzeby stworzenia systemowej opieki dla dorosłych pacjentów z wrodzonymi błędami odporności. Ponadto habilitantka podjęła działania w kierunku stworzenia Polskiego Rejestru Pacjentów z wrodzonymi błędami odporności, który jest koniecznością zew względu na dopasowanie do głównych kierunków rozwojowych w świecie.

Badania translacyjne habilitantki wykazały, że dominujący fenotyp kliniczny CVID jest złożony, łącząc zwiększoną podatność na infekcje z autoimmunizacją, poliklonalną limfoproliferacją, enteropatią lub nowotworzeniem i doprowadziły do zaproponowania przydatnych biomarkerów, mogących służyć do monitorowania stanu pacjenta i skuteczności terapii.

W podsumowaniu uważam, że przedstawiony cykl badań stanowi oryginalne osiągnięcie naukowe habilitantki, które ze względu na tematykę, jakość oraz wartość prezentowanych wyników świadczy o znacznym wkładzie autorki w rozwój dyscypliny.

Ocena istotnej aktywności naukowej poza osiągnięciem naukowym

Dr Ewa Więsik-Szewczyk łącznie poza cyklem wchodzącym w skład osiągnięcia naukowego jestem autorką/współautorką 81 pełno-tekstowych publikacji, które ukazały się w indeksowanych czasopismach medycznych w tym 38 prac oryginalnych, 9 prac kazuistycznych oraz 34 artykułów przeglądowych.

Publikacje te mają dużą wartość naukową i obejmują bardzo szeroki wachlarz zagadnień z zakresu immunologii klinicznej, takich jak pierwotne i wtórne niedobory odporności, choroby i zespoły autozapalne, choroby autoimmunizacyjne, leczenie biologiczne i szczepienia profilaktyczne w grupach ryzyka. Na szczególne podkreślenie zasługuje nacisk kładziony na współpracę interdyscyplinarną oraz bardzo rozwinięte kontakty i udokumentowana wartościowymi publikacjami współpraca naukowa z wieloma wiodącymi ośrodkami naukowymi w Kraju i za granicą, a także udział w licznych międzynarodowych i krajowych

niekomercyjnych projektach badawczych takich jak GepPard oraz praca w zespołach koordynujących leczenie pierwotnych niedoborów odporności, czy też chorób ultraradkich. Świadczy to o ugruntowanej pozycji naukowej habilitantki w środowisku naukowym oraz wśród praktyków klinicznych.

Całościowy dorobek naukowy jest bardzo dobry i znajduje się w głównym nurcie nowoczesnej immunologii klinicznej oraz wnosi istotny wkład dla rozwoju tej dziedziny .

Wniosek

W podsumowaniu uważam na podstawie mojej wysokiej oceny przedstawionego osiągnięcia naukowego, pozostałej aktywności naukowej i klinicznej, w tym organizacyjnej jako koordynatora licznych projektów naukowych i klinicznych, że dr Ewa Więsik-Szewczyk w pełni zasługuje na wsparcie dalszego rozwoju kariery naukowej. Uważam, że w całości zostały spełnione kryteria określone w Ustawie i wnoszę dopuszczenie dr med. Ewa Więsik-Szewczyk do dalszego etapu przewodu habilitacyjnego.

Wrocław, 5 stycznia, 2024r

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA I ZAKŁAD
IMMUNOLOGII KLINICZNEJ
kierownik
prof. dr hab. med. Marek Jutel

